

Յովհաննէս եպիսկոպոս առաջնորդ տեղւոյն որ աւանդութիւններն և այս վայրը կատարուած անցքերը մանրամասն կը յիշէր, որոյ պատմել տուած եմ և համառօտութիւնը այստեղ կը ներկայացնեմ:

— Կերևի այս տեղ մի կարևոր անցք կատարուած լինի, թերևս Նոյ այս տեղ թաղուած է, որ յետոյ այս վայրը յարգուած է հայ ժողովրդէն, կռապաշտութեան և քրիստոնէութեան ժամանակներն ևս Հայոց աստուածներու մեծամասնութեան արձանները այս տեղ զետեղուած էին, Վարդավառին Հայոց հռչակաւոր տօնը այս տեղ կը կատարուէր մեծ հանդիսով, այս տեղ եղած է Վանատրոյ և Մաժանայ արձանները, ուխտատեղի դարձած էր Հայոց, Լուսաւորիչ բիւրերն այստեղ մկրտատեց, Մեծն Ներսէս, կասեն, այս տեղ Կաթուղիկոսի պաշտօն վարած է. նաև Ս. Սահակ, Խաղ այս վանքի մէջ Բագրևանդայ եպիսկոպոսի պաշտօն վարած են, Մովսէս Խորենացին և Եղնիկ Կողբացին այս տեղ առաջնորդական պաշտօն կատարած են և Յովսէփ նաև կաթուղիկոսութիւն արած:

Վանքս Եզր Կաթուղիկոսի օրով 1130 թուին, Հերակլ¹ կայսեր հրամանով նորոգուեցաւ:

Եզր կաթուղիկոսի օրով վանքիս մէջ 40 վարդաւետ և 200 միաբան կայր, որք ի սուր մաշած են Պարսից ձեռօք:

Արդար Սահակ. Ջալալեան Սարգիս եպիսկոպոսի

1. Մի կարգ արձանագրութիւն կայ վանքի հարաւային դռան գլխէն սկսեալ անցնելով խորանի դռնի երեսից մինչև հիւսիսային առաջին դռան խիստ խոշոր տառերով, ուր կը կարդացուի Հերակլի անունը գրեթէ մասամբ անընթեռնելի են դարձած, սակայն ըստ Ս. Առաջնորդի պատմութեան վանքի տօմարի մէջ արձանագրութիւնը ամբողջապէս կայ: